

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántartások és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—

Fél évre 10—

Negyed évre 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyilvánt. száma I K

Feladó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapnyelvényes:

STRAUSZ SÁNDOR.

Fegyverrel döntünk.

Szép szóra nem hallgat az ántánt, csak az ágyu szavát hallja meg. Ezen a nyelven vagyunk tehát kénytelenek beszélni hozzá, hogy megértse bennünket.

A nyugati fronton dühöngő csatától várják általában a döntést. A megsemmisítés rettenetes szerszámai állanak ott egymással szemben, melyeknek az a céljuk, hogy megváltanak a háború iszonyatoságaitól. S a megváltás fájdalma megrázkódtatja mind azokat, akikből a fásultság még nem irtotta ki végképpen az emberi érzést. Végnélküli, leírhatatlan nyomor, a legiszonyosabb irtózat borította uton tör előre a megváltás.

Az utolsó percig, mielőtt még annyi ezer élet eloltása, annyi millió aggódó szívmarcangolása újból megkezdődött volna, nem tudtuk feladni a reményt, hogy ellenségeink mégis csak fel fognak eszmélni. Minden nap, mely nem hozta meg a hírt a világ legnagyobb csatájának megkezdéséről, nagy nyereségnek látszott és arra a reményre biztatott, hogy Európa népei tán csak mégse rohannak örülten vesztükbe.

Józan ésszel nem hibeltük, hogy bármilyen siker, bármilyen győzelem boldogságban jöttélben, megelégedettségben és lelki megnyugvásban méltóítható — akárcsak részben és akárcsak unokáinknak — azt a hallatlan áldozatot, mit ezért a győzelemért hozni kell.

Levél.

— Nagyon furcsának találhatta tegnapi szökecsém. Regénycímetnek is megfelelő dolgot cselekedtem — szökés a nászútról. — Nem volt kalandos, sőt nagyon is simán ment, miután kész tervekkel indultam az esküvőre. Kötelességemnek érzem az egészet részletesen leírni.

— Kezdem rövidesen megismerkedésünk után. — Saját bevallása szerint csak nagy elhatározások árán merete kezemet megkérni, mert félt, hogy kikoszarozom és nagyon csudálkozott, mikor én minden gondolkodás, minden megfontolás nélkül igent mondtam.

— Elhatározásom volt. Mikor többi kérdőímet elutasítottam, anyám egész szerencsétlennek érezte magát s rémként lebegett előtte az én gyorsan elrepent harminc esztendőm. Nem tudta szegény öregeském elhinni, hogy a házasság több boldogtalanságnak a kulforrása, mint boldogságnak. Túl-ságosan nem is akartam a magam igazáról meggyőzni — sőt annyira igazat adtam neki, hogy elkövettem életem legnagyobb boldogságát. Képzelve, semmi feltételhez sem kötöttem — bele-másztam, hogy egy embernek örömet szerezzek. Eddig rám fogták, hogy válogatók vagyok, pedig igazán nem válogattam, csak egyszerűen senki sem kellett a sok közül. Ne vegye szerénytelen-ségnek, de tényleg sokan jelentkeztek nálam. Le-számítva, amire magamat becsülöm — vagyonom és örökségem, a legjobb ajánló levél e téren.

— Nos áttérek a lényegre. Erősnek, annyira erősnek éreztem magam, hogy egész bátran szá-moltam minden belső akadály leküzdésére, csak

Ha ellenségeinknek csakugyan kizárólagos joguk volna az emberiség felszabardítása és boldogsága kieszközölésére, ha tényleg csak ez és semmi más nem volna szándékuk, még akkor is bűnös örület ezt az eszmét — mint a kereszties hadjáratok korában — tüzzel-vassal diadalra juttatni. A gondolat, hogy a nyugati fronton most minden pillanatban az emberiség legegységibb követelményei ellen vétkeznek, hogy ott most az emberelenség a hazafiaság, a nemzeti becsület és az emberiség boldogulásának elengedhetetlen követelménye annyira örült, hogy azt felfogni még lehet. S hihetetlen, hogy találkoznak emberek, akik az oktanat mérszálásért felelősséget mernek vállalni, állítólag csak azért, hogy az unokák és déd-unokák boldogulása biztosítottassék.

Mi nem akartuk, továbbra sem akarjuk ezt a rémületet pusztítani. Az ellenség kény-szerit a védekezésre és a védekezés során a támadásra. Pusztítanunk kell az ellenséget, nehogy ő pusztítson el bennünket.

Szívszorongva lessük a híreket a döntő ütközetről. Győzelmeinknek békét kell teremtenie, mert ellenségeink karddal vétkeztek és — a biblia szava szerint — büntetést nagy vétkükért kártól kell elszenvedniük.

Rekvirálnak.

A kormány az egész országra kiterjedőleg új rekvirálást rendelt el, melyet a hatóságok az eddigiekénél is szigorúbban és

erélyesebb eszközökkel tartoznak végrehajtani. Reméljük azonban, hogy erre a tulaj-gorúságra egyáltalában nem, vagy csak and-ványosan kerül a sor, mert a lakosság — mely eddig is mindig önzetlen hazafias áldozatkésztséget tanusított — önként siet meg-könyviltetni a hatóságok nehéz feladatát az-zal, hogy magaszántából feltárja készleteit, nehogy máskülömben fölösleges zaklatásnak legyen ki magát vagy eltitkolás, rejtegetés miatt a kötelező törvénnyel kerüljön össze-ütközésbe.

Az új rekvirálás egyébként egyáltalában nem akar zaklatás lenni s távolról sem akarja a lakosságot a megélhetéstől meg-fosztani, csakis az egyesek eddig önként fel nem ajánlott készleteit foglalja le a köz cél-jaira.

A minden más érdeken túlmenő leg-fontosabb cél érdekében tett és törvényen alapuló kormányintézkedést tehát megértés-sel kell fogadni s annak sikerét hazafias polgári kötelességérzettel elősegíteni.

A nép vezetőire: a lelkes, tanító és jegyző urakra hárul, különösen faluhelyeken a feladatot, hogy felvilágosítsák és meggyőzzék a népet a készletek egyenletes és igazságos elosztásának szükségességéről, éppen ilyenkor a tavasz idején, amikor tudjuk, még békében is mily nehézségekkel jár a közellátás, a háborús tavaszok pedig egyenesen válságos helyzetet teremtenek az élelmezés nehéz kérdéseiben. Értse meg tehát mindenki, hogy akinek van nélkülözhető fölöslege, tartozik

mikor már közeledtünk az esküvő felé, akkor mind súlyosabban nehezedett rám menyasszonyságom.

— Két nappal az esküvő előtt elhatároztam, hogy szólok Magának, de mikor anyám boldogságát, örömet láttam, képtelen voltam rá. Úgy is nagyon gyanus volt szegénynek, hogy sem bűntört, sem semmi újat nem engedtem magamnak venni.

— Elkövetkezett az esküvő napja. Minden kívánságom szerint történt. S így az esküvő mégis szép volt, kissé romantikus ugyan, de legalább stilszerű, miután inkább metetésnek látszott, mint esküvőnek. Semmi meghatottságot nem éreztem akkor, hanem újra és újra átgondoltam szökési tervemet. Amit nem találtam elég óvatosnak, azt másként gondoltam ki, nehogy felsüljek. Így aztán sikerültek is terveim.

— Mikor felvezettek bennünket szállodai szobánkba, az ablakhoz mentem és gyönyörködtem az Adriában. Természetesen gyönyörködtem, de ezt is élnomul tettem. Nem akartam észrevenni, hogy Maga le akarja segíteni a kabátomat, mintha nagyon belemélyednék a tenger nézésébe. Aztán meg-kértem, hogy gondoskodjék vacsoránkról, melyet a szobában óhajtottam elkölteni. Amíg kétségtele-nül azon fáradozott, hogy minél pompásabb menüt állítson össze, addig hűtlen feleségem legpélt. Nagyszerű összeköttetés folytán, már másnap Pest-en voltam. Most itt vagyok a Ritzben, van egy hétre való koncert- és színházjegyem, délelőttiön-ként az egyetemre járok s igen jól érzem magam. Remélem ennek a hírnék örül s különben sem haragszik rám túlságosan. Bocsnátot kérem nem vagyok hajlandó — sohasem tudtam megalázkodni, de elvárom, hogy ne haragudjon rám.

— Életemben először voltam gyenge. Minden

akaratomat végre tudtam hajtani, bármennyi akadály gördült is eléje.

— Eleget akartam tenni anyám kívánságának, de ezt az egyet nem tudtam megtenni. Nem tudok feleség lenni. Túl vagyok azon a koron, amikor a lányok ideálokról, szerelemről s egyéb csacsakasá-gokról ábrándoznak — ugyan nem is voltam benne, mert nem emlékszem rá, hogy valaha foglal-koztam volna hasonló gondolatokkal. Előttem a feleség szó — valahogy egyenértékű volt a rab-szolga szóval s ha emittették előttem, harag és undor vett rajtam erőt. Ezzel emondtam mindent.

— Nem tudok és nem akarok lemondani az én szép és szabad életemről. A függetlenségemet semmiért fel nem cserélem.

— Abban igaz van, hogy előbb is meggon-dolhattam volna, de nem hagyott rá időt.

— Nagyon kérem a továbbiakra nézve ud-varias eljárást. — Külömben majd erről beha-tóbban személyesen.

Barátsággal köszöntöm.

E levél különös uton-módon került kezembe s miután, akikre vonatkozik oly távol vannak egy-mástól, hogy sohasem fognak találkozni, nyugodt lélekkel közölhetem. A nő Franciaországban utaz-gatott, ott érte meg a háború kitörését s máig sem került haza. Szerencsétlen barátom pedig az itáliai fronton vesztette életét. Az az egy örö-memre szolgál, hogy a levélben lévő történetet nem fogta fel tragikusán. A válóperet sem indította meg. Jól mulatott, mikor egyik-másik kollegája a feleségére panaszkodott s őt irigyleték nyugalmáért.

1918. febr. 1.

Kormány Endre.

átadni — nem ingyen — jó árért a köz-céljaira a rekviráló hatóságoknak, még pedig nemcsak hazafiai áldozatkészségből, hanem maga, családja és minden hozzátartozói iránt való kötelességből. Mert nemcsak a nincstelen polgárság ellátásáról kell gondoskodni, hanem különösen most, a háború utolsó esztendejében fokozott mértékben a hadseregéről is, amelyre az áhitott béke kivívása érdekében különösen most várnak a legnagyobb teljesítési feladatok és erőfeszítések. Mindnyájunk érdeke, hogy katonáink kellő ellátásban részesüljenek, hogy kitarításuk az utolsó döntő mérkőzéseknél lankadatlanul megmaradjon, mert ahogyan Arz báró, a vezérkar főnöke, éppen a minap mondotta: a négyesszövetség katonai helyzete még sohasem volt oly fényes, mint ma, — két ellenséget már békére is kényszerítettünk — ámde azért még verekednünk és győzoúnk kell.

Aki tehát a győzelmet és ennek nyomán az immár nagy léptekkel közeledő béke áldásait óhajtja magára, hozzátartozóira és az egész jövőendő nemzedék boldogulására nézve, annak nem szabad az új rekvirálási rendeletet ellenszenvvel, izgága érzéssel fogadnia és nem szabad kftennie önmagát és családját a kivételes háborús büntető törvények sújtó szigorúságának.

A társadalom a gyermekszanatóriumokért.

A magyar gyermekvédelem egyik legfontosabb ágazatának, a beteg gyermekek megvédésének ügyét, szolgálja a »Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesülete«, amely most számol be dr. Fodor Oszkár kir. tanácsos, főigazgató jelentésében háborús tevékenységéről.

Szinte leküzdhetetlennek látszó nehézségek dacára megépítette Balatonszabadin a beteg hadiárvak első gyermekszanatóriumát, amely háborús komoly alkotás felavatása iránt az ország társadalmá osztatlan lelkesedést tanúsított.

Ebben az intézetben is, mint az egyesület másik balatoni szanatóriumában, Almá-diban, díjtalanul kezelik a nemzet beteg kisdeteit, akiket kísérőjükkal együtt, ingyen vasutijeggyel is ellát a Gyermekszanatóriumok központja (Budapest, VIII., Stahly-u. 15.) ahová a bélyegtelen felvételi folyamodások intézendők. Balatonszabadin legelső-sorban hadiárvakát, fogságban sinylódók, rok-kantak és katonai szolgálatot teljesítők kisdeteit veszik fel.

A társadalom magyar viszonyok között szinte páratlanul mondható érdeklődéssel és áldozatkészséggel kísérte állandóan figyelemmel a Zsófia Gyermekszanatórium cél-tudatos munkáját, amelyben hetévi fennállása alatt 2786.488 korona vagyonhoz segítette. A lefolyt évben a Balatonszabadi Gyermekszanatóriumra 411554 koronát, az Almádi szanatóriumra és egyéb gyermekvédelmi célokra 37734 koronát fordított az egyesület, míg a Központi Zsófia Gyermek-kórházra, mely a főváros egyik legszebb helyére, a Rózsadombra kerül, első építési részlet gyanánt 300.000 koronát irányzott elő.

Amikor olcsóbb lett a felnőttek halála, drágább a gyermekek élete, akkor a Gyermekszanatórium kormányzó-tanácsa csak azt kéri a nemzet társadalmától, hogy gondoljon némi adománnyal arra a védtelen gyer-

mekvilágra, amelynek megmentését az első magyar gyermekszanatóriumok feladatul tűzték. Adományokat lapunk is elfogad.

Nyilvános nyugtázás és köszönet.

A Csáktornyan megjelenő »Muraköz« c. hetilap múlt év december hó 23-án megjelent 51-ik számában a tél nyomorultjai érdekében egy felhívás látott napvilágot, mely esdő, kőrő szóval fordult a minden nemes- és jóért lelkesülő városi közönséghez, hogy intézetünk szegény, elhagyott s a tél nyomorúságaival küzdő tanulói megsegítése érdekében nyújtsa ki segítő kezét, s tegye lehetővé: hogy kis tanulóink szenvedése, melyet a kérlelhetetlen sors mért reájuk, legalább egy időre megszűnjék; hogy a jószívek irgalmasságot gyakorló munkája a két rémséges réme; a gyermekbetegségek gátat vessen; hogy így kis tanulóink iskolai munkájában, tanulásában fennakadás ne álljon be

Istennek hála, a kérelem termékeny talajra talált. Csáktornya társadalmának jószívű polgárai az esdő, kőrő szót megértve, emberbaráti nemes tettükkel, pénzbeli adománnyal, mely nemcsak emberlátsaikk, de a jószágok Isten előtt is kedves marad, megvalósították azt, hogy a tél sebeivel és nyomorúságaival küzdő tanulóink részére a szükséges meleg lábbeli beszereztetett.

A helybeli állami elemi népiskola szegény tanulói részére a szükséges téli lábbeli beszerzésére az alábbi adományok folytak be:

1. Kereskedelmi Kasino	100 K
2. Mayer Armin borkereskedő	50 »
3. Hajas József vállalkozó	40 »
4. Heilig Józsefné	50 »
5. Rosman Róbert plebánosh.	200 »
6. Csáktornya-Vidéki Tkpt. R. T.	150 »
7. Csáktornyai Takarékp. R. T.	100 »

Összesen 690 K

Ezen összegből az elmúlt tél folyamán 17 állami elemi népiskolai szegény tanuló lett jó téli lábbelivel felruházva.

Amikor ezt a nyilvánosság terére hozni kedves kötelességemnek ismerem s a nagylelkű adományok átvételét ezáltal nyugtatványozom, lelkem melegebből mondok há-lás köszönetét egy a tanfőtestület, mint pedig a szegény tanulók nevében ama, a szegények iránt érző szívvel és szeretettel viseltető jótévedőknek, városi polgároknak, kik nemes lélekből fakadó adományaikkal a kétségbeesett szegény tanulók sikoltásait elhallgattatni; nyomorukat, szenvedésüket szerető szívvel enyhíteni iparkodtak.

Csáktornya, 1918. április hó 6-án.

Polyák Mátyás
áll. el. isk. igazgató.

Gyűjtés a hadirokkantak stb. javára.

A múlt héten is serényen folyt a gyűjtés. A Csáktornyai Gőzmalom és Villamos r. t. azonfölül, hogy nagylelkűen támogatta fényes sikerű kabaretnkat, újabban ismét 500 K adománnyal gazdagította alapunkat, a Muraközi Takarékpénztár is 400 K-t szavazott meg céljainkra. A vidékről is egyre tekintélyes összegek érkeznek be alapunk gyarapítására.

A befolyt adományok a következők:

Csáktornyai Gőzmalom és Villamos r. t.	500 K
Herlinger Ernő Gráz	50 »
Dr. Gánger Jenőné Kolozsvár	20 »
Klein és Kreutz Budapest	100 »
Muraközi Takpt. Csáktornya	400 »
Wolkenfeld Jakab Zágráb	50 »
Wohlsein Károly Csáktornya	15 »
Wohlsein Károlyné	10 »
Vigh István kéményseprő segéd Csáktornya	5 »
Lengyel György kéményseprő segéd Csáktornya	5 »
Spilák Kálmán kéményseprő segéd Csáktornya	5 »
Meskó Bálint Csáktornya	5 »
Hrabecz Vendel	5 »
Összesen	1170 K
Múlt beti kimutatás	24786 K 51 f
Főösszeg	25956 K 51 f

Szeretettel adományokat kér a Had-segélyező Hivatalt!

Átvételi közzététel, IV. Váczi-utca 38 sz.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXV-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett, ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatalt.

Előfizetési árak:

Egész évre	K 20.—
Fél évre	» 10.—
Negyed évre	» 5.—

Egyes szám ára 40 fillér.

— **Kitüntetés.** Ferenc Szalvator főherceg, a magyar Vöröskereszt egyeslet védnök-helyettese, a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismeréséül dr. Kovacsics Ferenc, dr. Viola Vilmos és dr. Wolf Béla csáktornyai orvosoknak s dr. Krasovecz Ignác-né, a Vöröskereszt egyeslet csáktornyai főkéja elnökének a Vöröskereszt hadi-éki ményes II. oszt. díszjelvényt díjmentesen adományozta.

— **Elismerés.** A m. kir. pénzügyminiszter a hadikölcsönök sikerének előmozdítása körül szerzett érdemek elismeréséül Beletz Ede Stridóvár és Dénes Béla Csáktornyai községek jegyzői s Pálya Mihály a Csáktornyai Takarékpénztár igazgatója részére elismerő oklevelet állított ki.

— **Eljegyzés.** Filipich József kirizsevci állami vasuti tisztviselő, eljegyezte f. évi március hó 31-én Kerrsek Antal és neje Surdi Mária leányát, lonkát, Kotorban.

— **Halálozás.** Vrancsits Károlyné, szül. Huszár Fáni uraszonny, néhai Vrancsits Károly járási főszolgabíró özvegye, életének 73 ik évében hosszú, nehéz szenvedés után március 25 én elhunyt Debrecenben. A halottat, kit nagyszámú rokonság sirat s elhunyt Csáktornyan is sokan fájlatják, március 27-én helyezték el örök nyugalomra Debrecenben. Nyugodjék békében.

— **Uj záróra.** A nyári időszámításból kifolyólag a zárórát 12 órára tolják ki.

— **Jótekonyság.** Szternsky Rókus, katonai lakos, a nyomor enyhítése elől nem zárkózik el. Jótekonyságának ismételve adta szép tanujelet a husvétii ünnepek előtt, amikor feltűnés nélkül 160 koronát osztott ki több szegény családnak.

— **Feltámadt halott.** Hogy a háboru alatt a katonai hivatalos jelentések is sokszor milyen tévesek, legtalálhatóbb bizonyosság erre Rády Károly hadapródörmester halálcase, melyről hozzátartozói hivatalból értesültek. Eszerint, ahogy lapunk is februárban közölte, a Píave mellett lefojtot utolsó offenzíva alkalmával Rády Károlyt egy gránát megölte. Ennek örvendetes megcáfolására a Kotorban lakó özv. Rády Mihályné utóbbi időben két lev. lapot kapott fiától, hogy megsebesülve olasz hadifogságba esett, ahol azonban meggyógyult és most jól érzi magát. Amennyire megvizsgálhatják ezek a sorok a szegény anyát, hogy derék fiát mégsem veszítette el, ép annyira megnyugtató lehet ez másokra is, akik szintén sirtónak valakit. Reménykedhetnek: hátha mégis él a családtag, akit pedig már elsírtáltak, mert eleséről értesültek.

— **Halálhíradás.** Özv. Bors Istvánné, aki lapunkban segélyért fordult Csáktornya közönségéhez s akit nyomorúságában Csáktornya város társadalmja szeretettel párosult támogatásban részesített — március hó 21-én este hosszú kínos betegség után jobb létre szenderült. Március 23-án temették el a szegény maltrónát 78 éves korában. A koporsó költségeire Zselezen Ferencné gyűjtésére a következő adományok folytak be: Csáktornyai Keresztény Nőegylet 20; Hencsey Gáborné, Pethő Jenőné 10—10; Mayercsák Béláné, Szerb Henrikné 5—5; Mesterich Aladárné, özv. Prusácz Alajosné, Pecsornik Ottoné, Gold Ferencné, Scheffer Rezsóné, Zselezen Ferencné 4—4; N. N., Heimer, N. N., N. N. 2—2 K. Nyugodjék békeben!

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Leányegyesület pénztárosa az egy névtelen adakozótól 10 K, Eisler Ilonától és Gizitől (Alsódomboru) 5 K 20 f érkezett, mely adományokért ezúton hálás köszönetet mond az elnökség.

— **A Csáktornyai Gözmalom és Villamostelep R. T.** március 25-én közgyűlést tartott Pátkai Jákó igazgató elnöke alatt, mely alkalommal alaptökéjét 450 ezer koronáról 800000 koronára felemelte. A vállalat évi mérlege 77004 K tiszta nyereséggel zárt. 1916-ban 62931 K volt a tiszta nyereség.

— **Sorozás.** A 19—24. évesek sorozása Csáktornyan e hó 22-én és 23-án történik. Első napon a csáktornyaivideki, muraszentmártoni, muraszerdahelyi, stridóvári és viziszentgyörgyi körjegyzőségek soroznak, a többi 8 körjegyzőség 23-án kerül sorra. A sorozóbizottság világi elnöke Tóth István ny. tisztartó, takarékpénztári igazgató.

— **Kifogott hullá.** Március 27-én Ráczkanizsa község határában a Mura partján egy 28 év körüli ismeretlen nő hulláját találták meg. A megejtett nyomozás során kitudódott, hogy karácsony körül egy nő egy katonával a luttenbergi molnártól csónakot bérelt, melyen a molnár őket a Murán lefelé vitte. Utközben a csónak feborult, a két ismeretlen a vízbe bukkott, a molnár azonban szerencsésen kiuzott. Valószínű, hogy a talált hullá ennek a vízbeesett nőnek a hullája, a katonát eddig még nem találták meg.

— **Hazabocsátják a 47—48 éveseket is.** Az osztrák honv. miniszter kijelentése szerint az idén a 47—48 éveseket is elbocsátják a katonai szolgálatból. Az elbocsátás abban a mértékben fog történni, ahogy a foglyok Oroszországból visszaérkeznek és bevonulnak.

— **A segédszolgálatos ügyvédek hazabocsátása.** Az ügyvédi kamarák kérelmére a honvédelmi miniszter intézkedése szerint a segédszolgálatos ügyvédek, hogy prakszusukat folytathassák, tartózkodási helyeikre osztják be katonai szolgálatuk teljesítésére.

— **Új pénzek.** A közel jövőben 5 k-s bankjegyeket is nyomnak s 5, 25 és 50 filléres váltópénz verését is tervezik a hiányzó aprópénz pótlására.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színházban a mai előadások műsora: »Fred Roll, a gavalér betörő« (4. felv. szenzációs kalendardráma); szerdán: Lázár István regénye után »A papagály« magyar film (dráma 4. felv.) Jön »Három hét«, Fedák Sári első filmje. Jegyek 15 től fogva előre valthatók.

— **Négyheti mezőgazdasági szabadság.** A honv. min. rendelet értelmében azok az arcvonalbeli szolgálatra nem alkalmas erdőgazdák, kovácsok, bognárok, kádárok, lakatosok, molnárok, a molnárok hozzátartozói, továbbá a mezőgazdasági családok s más mezőgazdasággal foglalkozó legénység, kik mögöttes területen teljesítenek katonai szolgálatot, április 15-től május 15-ig négy hétre szabadságot kapnak. Önálló mezőgazdák, vagy azok fiai, vejei vagy testvérei szintén ennyi szabadságot kaphatnak. Ujjonok vagy menetszázadokba beosztott egyéneknek erre nincs jogcímük.

— **Népruházati kerületek Magyarországon.** A Népruházati Bizottság szervezkedésének munkája annyira előrehaladt, hogy az a legközelebbi időn belül Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Kásán, Pozsonyban, Pécsen, Szegeden és Temesváron körzeti központokat létesít. Ügyeinek intézésére az illető városok tanácsait kérték fel azzal, hogy ezek jelöljék meg azokat a szervezeteket, amelyek közvetlenül végeznek a központok ügyvitelét. A népruházati Bizottság e központokban raktárakat szándékozik létesíteni, ahonnan a körzeti ruháztszükségleteket beszerzik. Csáktornya és egész Zala megye a pécsi körzetbe fog tartozni. A központok főladoala egyébként a ruhajegyek kibocsátása és a szövelfogyasztás ellenőrzése lesz. Rövidesen ugyanis zár alá helyezik az összes ruhaszövetkészleteket, amelyeknek rekvirálása a legközelebbi időn belül várható. Ruhát csak az készíthet majd, akinek a Népruházati Bizottság által kibocsátott ruhajegye van. Akinek ruhajegyet adnak, annak kötelessége egy régi ruhát beszolgáltatni, amelynek becsértékét a központ közegei állapítják meg és fizetik ki. A tervek szerint a bizottság kétféle ruha elkészítésére ad ki jegyeket. Az elsőrendű minőségű ruha ára 250 korona a másodrendű 180 korona lesz. Az elsőrendű ruha munkadíja 144 korona, a másodrendű 105 korona lesz. Külön készített majd a bizottság munkásöltönyöket is a munkásosztály számára.

— **Az új élelmezés év kezdete.** Az új élelmezési év a közlelmezési miniszter rendelete szerint július 16-án kezdődik. Akkorra már új lisztet kellene kapnunk.

— **A gazdák cséplési szénzükséglete.** Az Országos Szénbizottság intézkedése folytán legközelebb összeírják a 150 kataszteri holddal, vagy ennél nagyobb termőterülettel rendelkező gazdák cséplési és őszi szénzükségletét. A kisebb gazdák szénzükségletéről más úton fognak gondoskodni.

— **Egyéves önkéntes felvétele a honvédelvassághoz, vagy tüzérséghez.** Mint értesülünk a honvédelmi miniszter a honvédelvassághoz, vagy tüzérséghez belépni óhajtó egyévi önkéntes felvételét a honvédkerületi parancsnokságokra ruházta át. A jövőben alkalmasnak talál ifjak tehát, akik a honvédelvassághoz, vagy tüzérséghez óhajtanak belépni, kérvényüket ne a honvédelmi miniszterhez, hanem ahhoz a honvédkerületi parancsnoksághoz nyújtsák be amelynek területén a választott honvédhuzsár, illetőleg honvédtüzér ezred pótlást el van helyezve.

— **Segítség a községi jegyzőknek.** A belügyminiszter felhatalmazást adott, hogy azokat a kör- és segédjegyzőket, akik a törvény szerint járó illetményeik mellett jövedelemmel nem bírnak egyszer és mindenkorra szőlő rendkívüli segélybe részesíthesse. A segély mérve a jegyzőkre nézve 500 koronában, a segédjegyzőkre nézve 320 koronában állapított meg. Segélyt kap minden élethossziglan megválasztott családtag segédjegyző, tekintet nélkül arra, ahogy katonai szolgálatot teljesít-e vagy állásától fel van-e függesztve vagy sem. Nőtlen segédjegyzők és helyettes segédjegyzők segélyt nem kapnak. A jegyzők közül csak a családtagok segélyre szorultak kapnak segélyt, akiknek névsorát az alispán állapítja meg.

— **Az állami nyugdíjasok és özvegyei háborus segélye.** A miniszterelnök rendelete az állami nyugdíjasok és nyugberek továbbá az állami alkalmazottak özvegyei és árvái erre az évre is kapnak háborus segélyt. A segély összege azoknál, akik 1912 januárjáig mentek nyugalomba és lakbérnyugdíjat nem élveznek 600—1200 korona, az 1912. január után, tehát lakbérnyugdíjat is élvezőnek 360—780 korona. A nyugdíjas díjnokok 300—480, altisztek, szolgák és munkások 180—240 koronát kapnak. A tisztviselők özvegyeinek segélye 360—780, a díjnokok özvegyeinek segélye 300—360 korona között ingadozik, az altiszti és szolgai özvegyek pedig 120—240 korona segélyhez jutnak. A tisztviselői árvák egyenkint 120, az altisztek és szolgák árvái pedig 80 korona háborus segélyben részesülnek.

Szerkesztői üzenet.

Sz. A. Zaklád Borko. A küldeményt megkaptuk. Szokás szerint besoroztuk. Csodálkozunk, hogy a támpéldányokat nem kapta meg. Mindig el szoktuk küldeni. A posta lesz az oka. — K. F. Szolnok. Köszönjük küldeményét. Hosszu, de leközöljük.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal Iőpénztára, Képvisezőház.

ZONGORÁK!

Fekete rövid 3 pedálos keresztthuros Laubeyer, Piros mahagoni 3 ped. keresztthuros Laubeyer, Piros mahagoni 3 pedálos keresztthuros Kern, Ájtászott rövid díóbarna Petroff, Ájtászott díóbarna Pokorny

azonnal eladó!
Nagykanizsán, Csengeri-út 31.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hervatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povijesni list za svak izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pretplatna ošta je:
Na čelo leto K 20—
Na pol leta 10—
Na četvert leta . . . 5—
Pojedini broji koštaju 40 fill

Obznanje se potog pogodbe i fak računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

Veliki boj vu Francuzkoj dalje traja.

Do petog dneva nemške navale su englezi 900 štukov izgubili. - Nemška vojska bez počinka ide naprej. - Francuzi i englezi onu vojsku, koju su taljanu na pomoć poslali, morali su nazaj pozvati. - Taljani su vu strahu i čekaju našu navalu. - Nemška vojska 60 kilometrov daleko stoji od Pariža. - Vu sedmom dnevnu navale su nemci 70 jezer zarobljenikov i 1100 štukov odzeli od engleza. - Mir s rumunjom je sklopljen. - Veliki tajni nemški štuk je vu poslu.

Kak stojimo na boju polju?

(M. J.) Veliki boj na francuzkom boju polju još traja s takvom silom, s kakvom se je počel 21-ga marcijuša. Nemška vojska je osobito na englezku vojsku navalila, koja je francuzu na pomoć došla. Ne menje, kak 750 jezer englezov je branilo svoje dobro i jako zadržane dekunge, koji su tak bili složeni, kak najjakši festungi. Ali su svi preslabi bili prema nemškim štuki, koji su ne više, kak šest vur trebali, da ove jake dekunge izrušiju tak, da niti poznati nije bilo moći, gde su dekungi bili.

Peti den navale su opej zbili nemci engleze. Englez si je svu svoju vojsku skup pobral, pak se braniti počel, ali sve nikaj nije hasnilo, ar su nemci peti den vre vu četerdeset kilometrov dalečini dospeli do englezkih jarčkov i dekungov i prek Somme zvanog potoka.

Šesti den od kada su nemci počeli navalu se je opet s nemcovim dobičkom zvršil. Ov den se je broj od englezov odzetih štukov ober 900 zdignul. Šama nemškoga generala vojska je 2000 mašinastih pušakah odzela od neprijatelja. Nemška vojska nerezistance ide naprej bez počinka. I vu noći idu, tak da komaj 2, 3 vure počinka, vno-giput niti tuliko neimaju, ar nečeju, da bi si englezi i francuzi skup pobrali mogli reztepeno vojsku.

Nemci su se tri mesecov pripravljali na ovu navalu. Zapoved se je od strani nadsapovedništva prvoga februara izdal da se bude 21-ga vu jutro počela velika navala proti englezu i francuzu.

Gde i gda budu mogli francuzi, pak englezi nemsku veliku navalu zapostavili, to nigdo nezna. Francuzka i Englezka ve-zda sve svoje stare i mlade vojnike, koji su doma, pod oružje pozivlje. Ali 1000 štukov i vnozinu municije, koje su nemci od njih odzeli, nebude mogel hitro nadomestiti. Francuzi, pak englezi su iz Taljanske onu svoju vojsku, koju su taljanom na pomoć poslali, nazaj pozvali od taljanskoga fronta i pro-

sili su taljana, da bi njim on i iz svoje voj-ske pomoć poslal. Zbog toga, da je francuzka i englezka vojska od taljanskog fronta oditi morala, su taljani srditi, ne da bi se svojom vojskom na pomoć zurila englezu, francuzu. Ar taljan zna, da naša silna vojska čeka, gda tomu vréme dojde, da bude navalila na taljana. Taljani trepečeju od straha i od onoga dneva, gda naša vojska počne svoj posej s njim.

Nemci vezda vre samo 60 kilometrov daleko stojiju od Pariža. Zbog toga je strah i trepet vu francuzkim glavnim varašu. Bogateši ljudi se vre seliju iz Pariža. Vlada bude se takaj odselila. K tomn dojde još to, da bombe tajnih, velikih nemških štukov jeden za drugem kapaju na Pariž. Iz prvince su nemci svaku 15 minutu kuglju poslali na Pariž, potlam vu svakoj 7 minuti, a ve vre vu svakoj petoj minuti dobiju pozdravljenje iz nemških tajnih štukov. Gde su ovi štuki skrili, to se još nezna, ali da su prestrašili francuze s njimi, to je istina. Nigdo nije sigure, na koju hižu bude kuglja dolelela, koja najveću palaču more do zemlje izrušiti i vmoriti s onimi, koji vu njoj stanuju.

Zgubiček englezke vojske je strahovito veliki. Niti vu Rusiji, niti pak vu Taljanskoj nesu bili tak veliki zgubički, gda su tam najveći boji bili lani i predlani. Jesu englezki regimenti, koji su na čisto vunišćeni. Nasuprot tomu nemški šeregi malo zgubička imaju, ar ovi vu velikoj megli iz tiha se moreju dovelci do englezke regimente.

Sedmi den navale se je takaj s nemcovim dobičkom zvršil. Polovica englezke vojske je vre reztepena. Nemški zrakoplovi ober englezke retirirajuće vojske lečeju i na znanje davaju nemškoj vojski, kud bežiju englezi, da moreju nemški štuki svoje šrapnele, granate na neprijatelje pušcati. Englezki zrakoplovi su takaj vu poslu, ali nemški luftbaloni su jakši. Francuzi su od početka vezdašnje navale više, kak 100 replanov izgubili.

Bečki političari tak misliju, da bude

vezdašnja nemška navala doprinesla mir, ako niti nebi mogli nemci do kraja vunišćiti francuzku i englezku vojsku. Ali previdli budu, da proti nemcu nemreju tabor dobiti. Francuzka vezdašnja vlada bude se morala zahvaliti, a nova vlada bude se onda počela s nemcom pogadjati.

Francuzi su rezglasili, da smo se mi s nemcom posvadili, pak da vu nećemo pomagati. Ali vezda su se osvedočiti mogli, da smo i na dalje vu savezu i vu prijateljstvu s Nemškom, kak smo bili, ar i naši kanoneri vojaju s našimi velikimi i dobrimi kanoni na francuzkom frontu.

Od česa su se englezi bojali, to se je 29 ga marcijuša pripetilo. Jedna stran nemške vojske je pri potoku Skarp zvanom navalilo na englezke dekunge i nadvladala englezku vojsku. Ova okolica dost daleko leži od one okolice, gde su nemci pripet svoje šest dnevov trajuće navale počeli. I pri okolici vode Skarpe su nemci više jezer englezov polovili.

Do 29-ga marcijuša su nemci 70 jezer englezov vu suzanjsto odegvali 1100 štukov od njih odzeli. Mrtvih i oranjenih je prevnogo pri englezu. Jesu mesta, gde na velikim kupu ležiju postreljani englezi.

Sedmi den velike navale su se nemški šeregi zakopali i kajti su trudni bili, zapostavili su navalu i počint se počeli.

Veliki nemški tajni štuk je vu poslu i dalje meče svoje kuglje na Pariž. Na veliki petek odvečer je jedna bomba na jednu parizku cirkvu opala. Cirkva je puna bila s vernikom. Bomba je izmed njih 75 zaklala 90 pak oranila.

Mir s rumunjom je vre sklopljen, ali još nije podpisani, ar još pogodbe trajaju za nekajih gospodarskih poslov. Grof Cernin naš minister izvanjskih poslov i Kühlmann tajnik nemške države su iz Bukaresto odputovali. Gda budu s gospodarskimi pogodbami gotovi, onda budu ovi glavni isposleniki još jedenput vu Bukaresto odputovali, da kontrakta za mir podpišeju.

Vu Francuzkoj se nekaj meša med

stanovništvom zbog nemške navale. Nemški cesar jim je ponudio mir, ali francuska vlada je gizdavo odgovorila i rekla je, da se neće pomiriti, dok nemca do kraja ne zbiju. Misli je francuz, da je nemška vre tak oslabila, da bude on, pak englez lahko obavil svoje posle s nemškim seregim. Ali kak se vidi, francuz i englez su se pošteno prevarili, ar vezda na svojem hrbtu moreju čuti jakost nemške vojske. Ako se nesu štelili iz dobra pomiriti, bude jih nemec presilit!

Rekviriranje rogovnate marhe.

Pokeshdob zadnje vrēme nē su mogli za soldaciju dosta rogovnate marhe prebaviti, presijeni je bil korman odrediti, da na ov cilj svaka varmegija kuliko marhe mora dati, da soldacija s mesom obskrbjena bude.

Zalavarmegija marcias i april mesecov 3—3 jezera, dakle sveskupa 6 jezera rogovnate marhe mora dati. Zakaj su samo na dva mesecov odredili, prvič zato, jerbo za dva mesecov na taljanskim frontu mortig nebude tuliko marhe treba, drugoć pak ako ove dva mesece nebude dobra tuliko marhe skup došlo, kuliko je potrebno, onda još predi budo odredili soldačko rekviraciju.

Da se rēsimo soldačke rekviracije, koja nebude gledala na to, što koliko marhe ili imētko ima, moramo dobrovolno prejaviti, kuliko marhe moremo dati. Soldačka rekviracija puno menjšo cēnu bude plaćala drugoć pak tak nam more vuništiti rogovnato marho, da na leta nebudemo mogli namesiti. Ako soldačka rekviracija dojde, lahko se i to pripeti, da nebudo samo tuliko zah tēvali odnas, kak je vezda odredjeno, neg tri, četiriput tuliko nam zemeju.

Poleg toga opominamo naše gospodare, naj s dobra punudiju marhu občinskomu poglavarstvu, da dosta marhe dojde skup i stēm rēsimo se soldačke rekviracije, koja nam lahko celo gospodarstvo vuništi.

Odsopoda budem spisal vu kakvo cēnu se bude marha prēk jemala. Jerbo pak s marhom nēje smeti gšefte tirati i službens cēna nebude vekša, neg puno menjša ako soldačka rekviracija dojde, spametno nap-

ravi svaki gospodar, ako već vezda prejavi kuliko marhe more prēk dati na orsag. Svim skupa nam puno bole zide, ako sami damo tuliko marhe, kuliko soldacija nuca, neg pak bi soldacija došla i bez svakoga pitanja nam murhu odtirala.

Prima marha je ona, koja od 550 kg. već važe, prvi klas je ona, koja od 450 kg. do 550 kg. važe, drugi klas marha je, koja od 350 kg. do 450 kg. ima tretji klas a) marha je ona, koja od 300 kg. do 350 kg. važe, tretji klas b) marha pak je ona, koja od 300 kg. menje ima. Samo od dvē leti stareša marha se bude prēk jemala i to samo ona, koja je vu dobrim položaju.

Ciene su sledeće vu I—III razredu:

	I.	II.	III.
Prima marha	7 10	6 78	6 08 K
Voi prvoga klasa	5 80	5 54	4 93 K
» II. »	5 30	5 06	4 50 K
» III/a »	4 90	4 68	4 16 K
» III/b »	4 70	4 49	3 99 K
Krava I. klasa	5 60	5 35	4 76 K
» II. »	5 —	4 77	4 25 K
» III/a »	4 60	4 39	3 91 K
» III/b »	4 40	4 20	3 74 K
Bik I. klasa	5 70	5 45	4 84 K
» II. »	5 30	5 06	4 50 K
» III/a »	4 90	4 68	4 16 K
» III/b »	4 70	4 49	3 99 K

Nemoremo celo odredbu spisati svrhu toga samo najvažneše stvari damo na glas našim gospodarom, ali itak se lahko pripeti, da nekoji jedno ili drugo stvar nebudo razmili, oni se naj popitaju pri občinskom poglavarstvu, ili pri notarijusu ili pak pri varmegijskim sudcu. Ovi moreju i moraju sve reztoznačiti.

Senokoša i krma.

Naše gospodarstvo samo tak bude cvelo ako gospodarstvenim poslom dosta vozne marhe, svakojačko gospodarsko orudje k tomu pak zadovolje gnoja imamo skojim nē samo, da pognojimo zemlju, neg i popravliti moramo, ako hoćemo, da više bude rodila.

Ako hoćemo dosta gnoja imeti, onda

najpredi dosta krme i nastela si mcrame prebaviti.

Krma pak je: sēno, deteljica, lucerna ili turska deteljica, bikaš i kuruznica. Vu nekoji mestah v jesen žito sējaju za proutletno zeleno krmo.

Sēno na senokoši raste. Da dobro i dosta krme, tojest sēna nam zraste, onda najpredi senokošu potistiti moramo od mehina, jerbo mehina travu zastavlja i duši. Koja senokoša je jako mēhnata, na onoj drobno i nisku sēno dobimo, k tomu pak malo, jerbo je rēdko. Svrho toga pomnjiv gospodar v jesen i po zimi srani pepela i naprotuletje reztepe ga po senokoši. Pepel mehina zakole, vuništiga. Rano naprotuletje kad je već katorovnjake reztepel strijom dobro povlaći i da trnje mehina i stricka vun ećēse, na branu još i velikoga trčka dena.

Zatem pak mehina željeznami zobaćami skup pozobaći i na lica mesta ga skuri. Po jednim toplim deždjo pak mesto katorovnjakov stravinskim semenom zasēja. To je sve skupa još nē dosta, da dosta krme imamo. Moramo još senokošo svako tretje—četrtro leto stalnim gnojom pognojiti ili pak sgnojšćicom poljati. Još više sēna dobimo, ako naprotuletje s superfoszfat zvanim pepelom posiplemo.

Negda zato nam ne raste dosta sēna, jerbo nē je vu zemlji takva trava, kakvo zemlja zahteva. To su već spazili, da na suho zemlju čisto drugo formu travu treba zasejati, kak na mokro, na moćvarno, koja nisko leži. Vu ovim položaju moramo spisati kakva je zemlja i to Mauthner Ōdön budimpeštinskomu trgovcu poslati i on nam za senokošu dobro seme pošie.

Dobro je treba zabrati vrēme za košnju. Onda moramo kositi, kad je trava vu najlepšim cvētju. Sad dobimo najviše i najbolše sēno.

Pred košnjom pazimo na vrēme i na mesec. Nešći to za bedastoću derži, ali kak je gud mi znao, da od meseca jako visi vrēme. Ako na mesečno preobraćanje tretji dan ide dežd, onda nēje dobro kositi, jerbo čeli fertal bude deždjovent. Ali ako je lēpo

Zabava.

I.

Srce nemškoga vojnika.

Na jednom magjarskom kolodvoru su iz vlaka magjarske plezērce pomagali doli iz kočijah.

Jeden s nemški podošćir je gledal, kak se mućiju s oranjenimi vojnikim, kojim pomazeju, da iz kol vun zajti moreju. Ov nemški podčastnik je jedno dugo porišće držal vu ruki, na kojem je jeden naoštreni banganet bil privezani. Ovakvo oruđe su rusi dali svojim vojnikom vu bitkah vu ruke, gda su jim zmenjkale puške.

Jednomu gosponu se je to oruđe dupalo, pak je 100 korun obećal nemškomu vojniku za to špajnsno oruđe. Ali nemec mu za nikaj nije hotel prodati.

— Ako mi stojezer date, niti vam onda nedam, reče nemški podošćir.

Gospon misli, da se nemec šali. Više mu je obećal.

— Dam vam 150 korun! — veli gospon.

— Niti za stojezer! — odgovori nemec.

Nikaj neje bilo od pogodbe. Medtem iz

vlaka šepa doli jeden naš vojnik, kojemu je noga bila reztreljena. Njegva žena, pak dēte ga čekaju. Videti je, da su siromaki.

Nemški vojnik jih jentās gleda, onda za gosponom krič: »Prodam jim oruđe za 150 korun!«

Gospon zeme iz bugjelara peneze, pak hoće nemškomu vojniku dati. Ali nemec s glavom miga, pak veli:

— Meni nedajte, nego onoj siromaškoj ženi! Ali najte joj povedati, da su penezi moji.

II.

Vu ruskom sužanjstvu.

Jeden poznanec, koj je vu rusko sužanjstvo opal, je pisal dimo vu svojim listu sljedeće:

»Gda sem još doma bil i onda sem vnoigup pripovēdal, da med nesrečne ljudi spadam. To je svojstvo naše familije. Ne samo na štelingi, pak vu taboru, nego i tu vu sužanjstvu me moja obiteljska nesreća naganja. Rusi, gda su me vlovili, su me v Siberiju, vu Omsk odnesli.

Gda smo vu veliki logov dospeli, gde je više desetjezer zarobljenikov bilo skup-spravljeno, pred mene stupi on, koj me je

doma najviše naganjal, moj šnajdar, komu sem dužen bil.

Gda me je spazil, ogril me je i rekel, da se mi jako raduje, da me videti more, ar su tak pripovedali njegvi i moji poznanci da sem vu boju opal i da je on na moj dug, vre križ napravil. S tem vekša mu je radost, da sem zdrav, bar budem mu duga mogel platiti, gda dimo dojdemo. Jeli to nije nesreća, prava nesreća, koja rae je vu sužanjskom logoru dostigla?!

III.

Tolvajska pripećenja.

Vu hižu jednoga siromaškoga cloveka se je vu noći čez oblok nutri potegnul jeden tolvaj i počel tam vu kmici iskati, da kaj odnese.

Gazda se izbudi i osupnjenomu tolvaju veli:

— O! ti nesrećni clovek, ti vu temnoj noći iščeš pri meni, gde ja niti vu svetlom dnevu nikaj nemrem najti.

Jeden clovek je s svojom lojtrou ja-buke išel krast vu susedov vrt. Spazi ga gospodar, pak oštro zapita:

vršne, onda mirno moremo senokoše pokositi, krma bez deždja se bude posušila i nebude ju deždj spavil.

Pokošeno travo na rede ostavimo dok lam se ne spari, zatem pak ju restepemo. Ako odgor je suho, onda po rosi ju obrnemo. Ako se je i odspodnja stran posušila, onda na večer ju skup potegnemo i male kupce napravimo. V jutro vu plaste ju restepemo i na dan pazljivo višeput ju preobrnemo i kad je već čisto suha, na kola ju namećemo i dimo odpelamo. Jako moramo paziti, kad preobraćamo, gori i doli sklada-mo, da malo drobno listje doli ne scuri, jerbo listje je vu čeloj krmi najbolše.

Polska krma je: lucerna, detelica, bikaš i kuruznica.

Lucerna i detelica na pšenicu, žito ili na jesenski ječmen rano naprotuletje se-ja-mo. Nato jako treba paziti, da samo takvo seme posejamo vu kojem ga nē grinte.

Lucerna suho i gliboku rodetju zemlju stima i tople podnebinu, svrhu toga vu moč-varno zemlju i vu iluvaču nigdo ju nē smeti sejati, jerbo vu takvi zemlji fletno zgine.

Pod lucerno zemlju dobro je treba prepraviti, gliboku moramo s orati i dobro pognojiti. Od stacanskih gnojov najbolje gipsa vapno i kali praha stima. Lucerna je za konje osbiljna hrana, ali rogovati marhi je nē smeti davati, jerbo lahko se naduneju. Lucerno od protuletja do jeseni 4—5-put je moći kositi i sirovu pohraniju. Lucerno susiti je nē dobro, jerbo listje sve doli s curi i poleg toga je puno menje vrēdna. Ako lucerno njoj povolno zemlju posejemo i brinimo se za gnoj 14—15 lēt živi i sva-ko leto dobroga ploda donese i stēm nam zahvali onu brigu skojom smo ju zapovali i nadalje čuvali.

Deteljice tri vrsti imamo. Obćinitu deteljicu, koju ravno tak sejamo med sētvu, kak i lucerno, prvo leto samo jedanput ju moći kositi, ali već drugo leto dva—triput. Pokositi ju onda moramo, kad najlepše cvete. Po košnji deteljicu na rede ostavimo i ako se je odgornja dobro posušila, onda je po rosi pazljivo preobrnemo. Deteljicu nigdar nēje smeti tak posušiti, da bi se steblo pre-

trglo. Ako je na redih se posušila po rosi ju na kladnemo i dimo od pelamo.

Jako je hasnoviti biber deteljica, koju po sētvi ili pak po krumpiru i kuruzi se-ja-mo. Već vu aprilu ju moći hasnovati. Vnogo i dobro zeleno krma da.

Ova deteljica je tak rana, da za njom još krumpēra moremo saditi ili pak kuruzu sejati.

S bēlom deteljicom senokoše je moći popravlati. Više let živi.

Vu lucerni i deteljici velikoga kvara more napraviti grinta. Ako spazimo, da vu deteljici je grinta se nastanila, onu mesto odmah s jarkom zagredimo i skopano zemlju na grintu shicemo. Stem smo zabranili, da bi grinta dale se mogla rezširjavati.

Ako hoćemo, da vu deteljici i lucerni nebudemo grintu imali, onda navēk takvo seme kupimo za koje znamo, da je nē grintavu.

Bikaš je takodjer jako dobra krma. Samoga nē su navadni sejati, jerbo se jako prehitu. Najvišeput zobjom su navadni sejati okolo serdin april meseca, ali moći je i po žetvi sejati, zato do kesne jeseni dobro se rezvije. Vnogo i jako dobre krme daje.

Ako bikaša za konje povamo, onda ga kosimo, da je seme samo na pol zrelo, ako pak za rogovnato marho onda pak taki, kak od cvete i mušnije se skaže.

Kuruznica nēje nikaj druge, kak jako gusto posejana kuruzi, negda s hajdinom ili s bikašom zmēšana.

Kuruznicu moći je naprotuletje, ali i po žetvi sejati. Vu dobri zemlji velikoga hasna daje. Najmre pak za dojne krave je dobra, jerbo po njoj krave čuda mlēka i to dobroga mlēka dajeju. Košiti ju moći, kad je barem pol metra visoka. Zeleno po hra-nimo.

Vugrintsits Nandor
školski ravnatelj,

KAJ JE NOVOGA?

Bože svemogući

Bože svemogući iz tronuša svoga
Poglej milostivno aldova ovoga,
Koje se aldje denes za dušicu
Svēta preminuča vu črnu zemljicu.

Kunjevári Matyás svim nam je poznati,
Roditeljem svojem želi se s pričati.
Koji vu starosti sada su ostali,
Jedinoga sina samo su imali.

Tužna žena Mara i dēte jedino,
Dobrog otca svoga sada si zgubilo,
Koj je bil svim skupa radost i veselje,
Sada je dokončal tužno sve življenje.

S Bogom vujec dragi, vam se još spričavam,
V tugi i žalosti sada vas ostavljam.
Molite se, Bogu za moju dušicu,
To vas ljepo prosim dragu rodbinicu.

O Jezuš ljubleni, koji razbojniku,
Na križu obečal svu nebesku diku,
Ti i njegovj duši svetli raj podeli,
Da se s tobom v nebu navēke veseli.

B. M.

— **Prošnja.** Naše novine su meseca aprila 1-ga vu drugi frtalj XXXV-og godiš-njeg tečajja stupile. Prosimo naše poštu-vane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravljom izdatelj-stvo.

Predplatna cēna je od 1-ga aprila 1918:

Na čelo ljeto	K 20—
Na pol ljeta	10—
Na četvrt ljeta	5—

Pojedini broji koštaju 40 fillēra.

— **Bratianu hoće pobēgnuti.** Jedne rumunjske novine javiju, da je Bratianu, negdasnji rumunjski ministripredsednik dopu-štenje prosil da orsaga ostavi. Ali dopu-štenje su mu nē dali, jer vezdasnji korman nikak neče Bratianna iz orsaga van pustiti.

— **Nemci na Aland otoku.** Vu Fin-norsagu ruska črlena garda harači i kole naroda. Zaradi toga je liuski korman sol-dacku pomoć prosil od nemca. Kak iz Ber-lina javiju, nemske čete su već Aland otoka navalili.

— **Pred Vladivosztkom.** Englezke novine javiju, da jedna amerikanska flotta već je došla pred Vladivosztkom. Ova flotta oče osjeguriti zanimivosti amerikanske gos-podarstvene v Aziji.

— Kaj hoćeš vu mojem vrtu?
— Lojtru tržim, — odgovori tolvaj.
— Vu vrtu treba lojtru tržiti? — za-pita gospodar.
— Lojtra je moja, tam ju tržim, gde ju hoćem! — odgovori tolvaj.

Pēsma od stare dēvojke.

Vminula je vre korizma,
Vnoga dēva si zdihava,
Gde si gde si ti moj mili;
Bože vendar se mi smili!

Ja nad oblok se zgledavlem,
I si tužna premišljavlem!
Gde ste gde ste mi snoboki;
Al ste temni mi obloki!

V dimnjaku visi klobasa:
Spečem višok kruh bez kvasa.
Hodte, hodte mi snoboki;
Ja vas čekam pri obloki!

Vina puna je pivnica;
Mesa, sunkah, da je kmica!
Penezom pak neznam broja;
Hodi snobok trajlaloja!

Dosta tusta sem debela;
Vuri vsaki sem vesela!
Ja si fućkam i popēvlem,
Do večera dok zadremlem!

Kak je negda lusztig bilo,
Vse se v križ-kraž je ženilo!
Cigani su njim igrali,
Kad k zdavanju nje pelali

Kak je srečna ona bila,
Koja muža je dobila!
Ako si preveč to študiram,
Krv po žilah si zapiram.

Kaj si hoćem ja začeti,
Toga nemrem već terpeti!
Kaj bi duže sama bila;
Bez mužička kakti Villa!

Čeli svet se z mene smēje,
Kaj vre nekvo mam znamenje!
Veli, očlo se mi grba!
Hodi snobok dok nam grda!

Ak još ovo leto mine,
Lēpo lice meni zgine,
Onda znam, da bum vstala,
Kak bez priluča košara.

Sad su mlade puće k redu,
Kak husari su poredu,
Onda pak još te vdovice,
Ove su vam prave vtice!

Kaj počela bum sirota,
Ako nebude snoboka?
Pak nemirna budem spala!
V posteli se bum kotala.

Bum listek kralju pisala,
Ak se bu napravil dala,
Rekvirira naj vdovice,
I do 20 let vse puće.

Naj je nuter v stuk nabija,
Med taljane nje pošila,
Onda bu mi cvelo lice,
Kad nebu puće, vdovice.

Onda dojdu k men snoboki,
Makar nebum na obloki,
Rubec svilni bum imela,
Da krava venec pojela!

Hozjan banda bu igrala,
Ja za stobom se smejala,
Kaj željela, sem dobila,
Da sem drugo sprevala!

Komaj čekam onog dana
Gda pem s mužom pred kaplana,
Dojdu mi veseli cajti,
Da mi mortig srce počti!

Budem navēke tancala,
I veselo spopēvala,
S mužom budem se igrala,
Hoja, hoja, trajlaloja!

Stridovár.

Podgorelec Márton

Eladók

egy nagyobb vállalat átvétele következtében egy élnék üzemi

olajgyárat, egy kisebb gőzmalom

egy újonnan berendezett s a legmodernebb gépekkel felszerelt lakatosműhelyt saját házában, Horvátországnak nagyobb és forgalmasabb városában. A fentiek ára a lakóházzal és nagy kerttel együtt 185000 korona. Eladom a gyár, gőzmalom és lakatosműhely berendezését kívánatra egyenként, külön-külön is. Közlebbit meg tudhatni

Batan Józsefnél Varázdin

Streljačka-utlica.

Prodajem

poradi preuzeca jednog veceg poduzeca svoju dobru iducu

tvornicu ulja, manji paromlin,

te sasvim novo uredjenu bravarsku radionu, providjenu najnovijim strojevima, postojeću u vlastitoj kući na prometnom mjestu jednog veceg grada Hrvatske. Ciena svemu zajedno sa kućom i velikim vrtom K 185000. Prodajem uredjaj tvornice, paromlina i bravarije po želji i zasebno. Poblize može se doznati

kod Josipa Batana, Varázdin,

Streljačka ulica.

Szálloda-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

folyó évi április hó 15-én a községet „Zrinyi” szállodát, vendéglőt és kávéházat átveszem

és dacára a mai nehéz viszonyok mellett is arra fogok törekedni, hogy úgy a modern igényeknek megfelelő berendezéssel, felszereléssel, és renoválással, valamint a legjobb italokkal és legjobb konyhával a n. é. közönséget a legkényesebb igények mellett is ki fogom elégíteni.

Minden vonathoz társaskocsim az állomáson a n. é. közönség rendelkezésére fog állani. A községet Csányi Sándor zenekara naponta fogja a n. é. közönséget szórakoztatni.

Midőn mindezeket a n. é. közönség becses tudomására hozom, egyúttal szíves pártfogását is kérem és vagyok

kiváló tisztelettel

SCHEIER KÁROLY

szállodás.

Meghívó.

A Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság közhírré teszi, miszerint folyó évi április hó 23-án d. u. 3 órakor Csáktornyan a társaság helyiségében

XXVI. évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Azon részvényesek, kik ezen megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket, a még le nem járt szelvényekkel együtt vagy a társaság pénztáránál, vagy a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulatnál letenni.

Az alapszabályok értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan, a társaság helyiségében betekintés végett közzszemlére kitétetik.

Csáktornya, 1918. április hó.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzleti év menetéről, 1917. évi mérleg bemutatása, a tiszta nyereség megállapítása és annak felosztása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.

VAGYON

Mérleg-számla 1917. december hó 31-én.

TEHER

	K	f		K	f
Pénzkészlet	138	49	Részvénytőke	280000	—
Üzletberendezés	3822	—	Ingatlan értékesítési tartalék	15000	—
Ingatlanok	276813	62	Adótartalék	5000	—
Értékpapírok	29675	—	Veszteség- és nyereség-számla:		
Személyi adóssók és hitelezők egyenleg	8539	26	nyereség-áthozat a múlt évről	2524-70	
			1917. évi tiszta nyereség	15963-67	18488 37
	318488	37		318488	37

VESZTESÉG

Eredményszámja 1917. december hó 31-én.

NYERESÉG

	K	f		K	f
Adó és illeték	2953	08	Nyereség áthozat a múlt évről	2524	70
Munkabér	787	40	Rétbér	100	—
Költség	6409	68	Fekbér	23065	05
Személyzeti fizetések	8120	—	Kezelés	16246	48
Kamat	140	—			
Behajthatatlan követelések leírása	37	75			
Ingatlan értékesítési tartalék	5000	—			
Nyereség áthozat múlt évről	2524-70				
1917. évi tiszta nyereség	15963-67	18488 37			
	41986	23		41936	23

Csáktornya, 1917. december hó 31-én.

Az igazgatóság nevében: **Hirschmann Leó** s. k.

A könyvelésért: **Stöger Béla** s. k.

Megvizsgálta és rendben találta: **a felügyelő-bizottság.**

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.